

Горбань Андрій
студент 2-го курсу спеціальності
«Агрономія»

Литовченко Віктор
к.філос.н., доцент
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЧНОГО БДЖІЛЬНИЦТВА

Органічне бджільництво – це напрямок органічного виробництва, пов'язаний із розведенням та утриманням бджіл, спрямований на отримання високоякісної продукції тваринного походження з дотриманням суворих вимог органічних стандартів. Такий підхід передбачає відповідальне ставлення до довкілля, здоров'я бджіл та збереження природного балансу.

Із 1 січня 2022 року в ЄС введено в дію новий Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2018/848 про органічне виробництво й маркування органічних продуктів. До переліку продукції бджільництва, яка сертифікується в Україні, входять мед, віск, пилок, маточне молоко та деякі інші. Ключові зміни, що можна виділити в новому Регламенті, – це розширення сфери його застосування, посилення відповідальності операторів у разі виникнення підозри щодо забруднення продукції, перехід від еквівалентності до рівнозначності та встановлення вимог до групової сертифікації [1].

Для отримання сертифікату органічного продукту бджільництво має відповідати чітким критеріям. Передусім ведення бджільництва має базуватися на принципах гармонії з природою, що передбачає використання виключно натуральних матеріалів для виготовлення вуликів та інвентарю, а також застосування природних методів боротьби зі шкідниками та хворобами бджіл. Власник пасіки, як відповідальний виробник натурального продукту, повинен регулярно проводити моніторинг навколишнього середовища, аналізувати дані про забруднення повітря, води та ґрунту, а також вивчати агротехнічні практики в регіоні. Пасіка повинна бути розміщена в екологічно чистій зоні, де переважають дикорослі медоноси або культивовані органічним способом рослини. Такий підхід дозволяє мінімізувати ризик забруднення меду пестицидами та іншими шкідливими речовинами.

Якість меду та інших продуктів бджільництва безпосередньо залежить від здоров'я бджіл та чистоти воску. Тому регулярне оновлення стільників та перевірка воску на наявність шкідливих речовин є обов'язковими процедурами для кожного пасічника, який прагне отримати продукцію найвищої якості. Органічне бджільництво передбачає використання виключно натуральних матеріалів та методів ведення господарства. Використання прополісу, воску та олії для обробки вуликів є одним з основних принципів органічного

бджільництва, оскільки ці речовини мають природні антисептичні властивості і не забруднюють мед. Для боротьби з кліщем у бджільництві можуть використовуватися різноманітні природні засоби, такі як органічні кислоти (мурашина, молочна, щавлева) та ефірні олії (ментол, тимол, евкаліптол, камфора). Ці речовини мають широкий спектр дії і ефективно знищують кліщів на різних стадіях розвитку. Крім того, вони мають менший вплив на бджіл та навколишнє середовище порівняно з синтетичними препаратами.

Важливою складовою в органічному бджільництві є турбота про бджіл. Останні повинні мати постійний доступ до меду або іншого відповідного корму протягом усього року. Особливо важливо забезпечити бджіл кормом перед зимівлею та під час весняного розвитку. Для цього найкраще використовувати натуральні продукти, такі як органічний мед або органічний цукор. Процес відкачування меду вимагає від пасічника відповідального та дбайливого ставлення до бджіл. Заборонено будь-які дії, що можуть завдати шкоди бджолиній сім'ї, такі як знищення бджіл, відкачування меду з розплодом, використання хімічних репелентів та обрізання крил маток. Ці практики не тільки порушують принципи гуманного ставлення до комах, але й негативно впливають на якість меду та здатність бджолиної сім'ї до відновлення. Відкачування меду має проводитися з дотриманням всіх технологічних норм, щоб мінімізувати стрес для бджіл і забезпечити отримання чистого і натурального продукту.

Виконання вимог до органічного бджільництва – це екологічно чистий підхід до розведення бджіл, який гарантує отримання високоякісної, безпечної для споживання продукції. Завдяки дотриманню суворих стандартів, органічне бджільництво забезпечує збереження здоров'я бджіл, зменшує вплив на довкілля та гарантує, що мед та інші продукти бджільництва вироблені без використання шкідливих хімікатів. Цей підхід передбачає використання натуральних матеріалів, природних методів боротьби зі шкідниками та хвороб, а також дбайливе ставлення до бджіл. Органічне бджільництво не лише відповідає сучасним трендам здорового харчування, а й сприяє збереженню біорізноманіття та сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Шор К. В ЄС введено в дію нове органічне законодавство. веб-сайт. URL: <https://organicinfo.ua/news/new-organic-regulation-in-force/> (дата звернення: 26.11.2024).
2. Разанова О.П., Голубенко Т.Л., Скоромна О.І. Шляхи підвищення конкурентоспроможності галузі бджільництва у контексті євроінтеграційних процесів: монографія. Вінниця. 2023. 279 с.